

The Holy See

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI.

ZA 43. SVJETSKI DAN DRUŠTVENIH KOMUNIKACIJA

Nedjelja, 24. svibnja 2009.

***Nove tehnologije, novi odnosi.
Promicati kulturu poštivanja, dijaloga i prijateljstva.***

Draga braćo i sestre!

Uoči predstojećeg Svjetskog dana društvenih komunikacija, rado vam se obraćam kako bih vam iznio neka svoja razmišljanja o temi odabranoj za ovu godinu: Nove tehnologije, novi odnosi. Promicati kulturu poštivanja, dijaloga i prijateljstva. Naime, nove digitalne tehnologije uvjetuju duboke promjene u modelima komunikacije i u ljudskim odnosima. Te su promjene osobito očite kod mladih koji su odrasli u tijesnom doticaju s tim novim tehnikama komunikacije i lako se snalaze u digitalnom svijetu koji, međutim, često izgleda nepoznat onima od nas, odraslih, koji su morali naučiti shvatiti i cijeliti mogućnosti koje ovaj prua za komunikaciju. U ovogodišnjoj poruci imam posebno pred očima one koji pripadaju takozvanoj digitalnoj generaciji: s njima bih elio podijeliti neka svoja razmišljanja o izvanrednim mogućnostima novih tehnologija, ukoliko ih se koristi za dublje razumijevanje i učvršćivanje solidarnosti među ljudima. Te su tehnologije pravi dar za čovječanstvo: moramo zato učiniti da se prednosti koje one pruaju stave u slubu svih ljudi i svih zajednica, prije svega onih koji su u potrebi i ranjivi.

Zahvaljujući dostupnosti mobilnih telefona i računala, kao i sveudiljnoj prisutnosti i kapilarnosti Interneta, stvoreni su mnogi načini kojima je moguće slati riječi i slike u najudaljenije i najizoliranije krajeve svijeta: sve je to prethodnim naraštajima bilo nezamislivo. Mladi su, na poseban način, shvatili goleme mogućnosti novih medija u olakšavanju povezivanja, komunikacije i razumijevanja među pojedincima i zajednicama i koriste ih za komuniciranje sa svojim prijateljima, na njima

uspostavljaju nova prijateljstva, stvaraju zajednice i mreže, traže informacije i vijesti te iznose vlastite ideje i mišljenja. Ta nova kultura komunikacije donosi mnoge blagodati: obitelji mogu ostati u kontaktu i kada su jedni daleko od drugih, studentima i istraživačima je omogućen lakši i izravan pristup dokumentima, izvorima i znanstvenim otkrićima te mogu, zato, raditi timski s različitih mjesta; pored toga, interaktivna narav novih medija olakšava dinamičnije oblike učenja i međusobnog saobraćanja, koji pridonose društvenom napretku.

Premda zapanjuje brzina kojom su se nove tehnologije razvile u pogledu pouzdanosti i učinkovitosti, njihova popularnost među korisnicima ne bi nas trebala iznenaditi, jer one odgovaraju na temeljnu elju ljudi da jedni s drugima uspostave odnos.

Ta elja za saobraćanjem i prijateljstvom utkana je u samu našu ljudsku narav i ne moe se ispravno shvatiti samo kao odgovor na tehnološke novine. U svjetlu biblijske poruke, tu elju treba tumačiti prije kao odraz našeg dioništva u komunikacijskoj i ujedinjujućoj ljubavi Boga, koji od čitava čovječanstva eli učiniti jednu obitelj. Kada osjećamo potrebu pribliiti se drugim osobama, kada ih elimo bolje upoznati ili pak elimo da drugi nas upoznaju, odgovaramo na Boji poziv – poziv koji je utisnut u našu narav bića stvorenih na sliku i priliku Boga, Boga komunikacije i zajedništva.

elja za povezivanjem s drugima i nagon komunikacije, koji su nešto što se u suvremenoj kulturi samo po sebi podrazumijeva, nisu u stvari ništa drugo već suvremene manifestacije temeljnog i konstantnog nagnuća ljudi da se odmaknu od samih sebe kako bi stupili u odnos s drugima. Kada se otvorimo drugima, mi zapravo ispunjavamo naše najdublje potrebe i postajemo potpuniji ljudi. U Stvoriteljevoj smo promisli, naime, stvoreni za ljubav. Naravno tu ne mislim na prolazne i površne odnose, već na pravu ljubav, koja je u samom središtu Isusova moralnog nauka: "Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim i svom dušom svojom, svim umom svojim i svom snagom svojom" i "Ljubi svoga blinjega kao sebe samoga" (usp. Mk 12,30-31). Kada se u tome svjetlu razmišlja o značenju novih tehnologija, vano je promotriti ne samo njihovu nedvojbenu sposobnost da omoguće lakši kontakt među osobama, već također kvalitetu sadraja koje su one pozvane staviti u optjecaj. elim potaknuti sve ljude dobre volje, koji djeluju u novonastalom svijetu digitalne komunikacije, da se zaloe u promicanju kulture poštivanja, dijaloga i prijateljstva.

Zato se oni koji rade na polju proizvodnje i širenja sadraja koje se prenose putem novih medija moraju zalagati za poštivanje dostojanstva i vrijednosti osobe. Ako nove tehnologije moraju sluiti dobru pojedinaca i društva, oni koji se njima koriste moraju izbjegavati da raspačavaju riječi i slike koje su poniavajuće za ljudsko biće, te zato isključiti sve ono što potiče mrnju i nesnošljivost, obezvrjeđuje ljepotu i intimnost ljudske spolnosti, zloupotrebljava slabe i nevine.

Nove tehnologije također su utrle put dijalogu među pripadnicima različitih naroda, kultura i religija. Nova digitalna pozornica, takozvani cyberspace, omogućuje susresti druge ljude i upoznati tuđe vrijednosti i tradicije. Takvi susreti, ipak, da bi urodili plodom, zahtijevaju savjesne i ispravne oblike izraavanja kao i pozorno slušanje i poštovanje sugovornika. Dijalog mora biti ukorijenjen u

iskrenom i uzajamnom traenju istine, kako bi se podupirao razvoj u razumijevanju i snošljivosti. Iviot nije puko izmjenjivanje događaja i iskustava: to je prije traenje istine, dobra i ljepote. Upravo zbog toga donosimo svoje odluke, ostvarujemo svoju slobodu i u tome, to jest u istini, dobru i ljepoti, nalazimo sreću i radost. Ne smijemo se dati obmanuti od onih koji jednostavno trae potrošače na tržištu nediferenciranih mogućnosti, gdje izbor u samom sebi postaje dobro, novost se protura pod ljepotu, a subjektivno iskustvo istiskuje istinu.

Pojam prijateljstva doivio je novi zamah u rječniku digitalnih društvenih mreža koje su se javile posljednjih godina. Taj je pojam jedna od najuzvišenijih stečevina ljudske kulture. U našim prijateljstvima i po njima rastemo i razvijamo se kao ljudi. Upravo se zato pravo prijateljstvo oduvijek smatralo jednim od najvećih bogatstava kojima čovjek uopće moe raspolagati. Zato treba paziti da se ne banalizira pojam i iskustvo prijateljstva. Bilo bi alosno ako bi naša elja za odravanjem i produblivanjem prijateljstava on line bila na štetu raspoloživosti za obitelj, za bližnje i za one koje susrećemo svakoga dana, na radnome mjestu, u školi i slobodnom vremenu. Kada, naime, elja za virtualnim povezivanjem postane opsesivna, to ima za posljedicu da se osoba izolira, prekidajući stvarne socijalne interakcije. To na kraju dovodi do toga da se remeti također odmor, tišinu i razmišljanje koji su nuni za zdrav čovjekov razvoj.

Prijateljstvo je veliko ljudsko dobro, ali bi bilo obezvrijeđeno kada bi ga se smatralo nečim što je cilj samome sebi. Prijatelji se trebaju uzajamno podupirati i bodriti u razvijanju svojih darova i talenata i u stavljanju tih darova u slubu ljudske zajednice. U vezi s tim, pravo je zadovoljstvo vidjeti kako se rađaju nove digitalne mreže koje nastoje promicati solidarnost, mir i pravdu među ljudima, ljudska prava i poštivanje ivota i stvorenih dobara. Te mreže mogu znatno olakšati oblike suradnje među narodima različitih zemljopisnih predjela i kulturnih okruženja, omogućujući im da prodube zajedničko čovječstvo i osjećaj suodgovornosti za dobro svih ljudi. Morat će se ipak pobrinuti i za to da digitalni svijet, u kojem se te mreže mogu uspostaviti, bude svijet koji je uistinu dostupan svima. Bila bi velika šteta po budućnost ljudskog roda, ako nova komunikacijska sredstva, koja omogućuju brzo i djelotvorno s drugima podijeliti stečena znanja i informacije, ne bi bila dostupna onima koji su već ekonomski i društveno marginalizirani ili ako bi još više produbila jaz koji dijeli siromašne od novih mreža koje se razvijaju u slubu informacije i ljudske socijalizacije.

elio bih zaključiti ovu svoju poruku obraćanjem, osobito, mladim katolicima: pozivam ih da u digitalni svijet unose svjedočanstvo svoje vjere. Predragi, osjećajte svojom obvezom unositi u kulturu ovog novog komunikacijskog i informacijskog okruženja vrijednosti na kojima počiva vaš ivot! U prvim vremenima Crkve, apostoli i njihovi učenici pronosili su Isusovu Radosnu vijest grčkim i rimskim svijetom: kao što je tada evangelizacija, da bi bila plodonosna, iziskivala podrobno razumijevanje kulture i običaja ondašnjih poganskih naroda kako bi se dotaklo njihove pameti i srca, tako sada naviještaj Krista u svijetu novih tehnologija predmnijeva njihovo duboko poznavanje kako bi se moglo njima pravilno sluiti. Na vama, mladi, koji ste se gotovo spontano suivjeli s tim sredstvima komunikacije, lei posebna zadaća evangelizacije toga "digitalnog kontinenta". Znajte s oduševljenjem preuzeti na sebe zadatak naviještati evanđelje svojim

vršnjacima! Vi poznajete njihove strahove i njihove nade, njihova oduševljenja i njihova razočaranja: najdragocjeniji dar koji im moete dati je da s njima podijelite "dobru vijest" o Bogu koji je postao čovjekom, koji je trpio, umro i uskrsnuo da spasi ljudski rod. Ljudsko srce čezne za svijetom u kojem kraljuju ljubav, u kojem se darovi dijele, gdje se izgrađuje jedinstvo, gdje sloboda nalazi svoje značenje u istini i gdje se identitet svakog pojedinca ostvaruje u zajedništvu i ozračju međusobnog poštivanja. Na ta očekivanja vjera moe dati odgovor: prenesite to cijelom svijetu! Papa je uz vas svojom molitvom i svojim blagoslovom!

Iz Vatikana, 24. siječnja 2009., na blagdan sv. Franje Saleškog

Papa Benedikt XVI.